

مدل‌یابی رابطه‌ی ساختاری هویت تحصیلی و عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری راهبردهای یادگیری خودتنظیم و باورهای انگیزشی در دانش‌آموزان زهرا ترک‌زاده آرنی^۱، رضا جعفری هرندی^۲، سوسن بهرامی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم،

ایران، نویسنده مسئول

۲- دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران

۳- استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران

چکیده: هدف پژوهش حاضر مدل‌یابی رابطه‌ی ساختاری هویت تحصیلی و عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری راهبردهای یادگیری خودتنظیم و باورهای انگیزشی در دانش‌آموزان بود. روش اجرای پژوهش، توصیفی و با توجه به بررسی روابط میان متغیرها در قالب مدل علی، طرح پژوهش همبستگی انتخاب شد. جامعه‌ی آماری پژوهش را کلیه‌ی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه‌ی دوم شهر قم در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ تشکیل داد که ۲۷۰ نفر از آن‌ها به عنوان نمونه با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب گردیدند. ابزارهای سنجش شامل پرسش‌نامه‌ی منزلت‌های هویت تحصیلی (AISQ)، پرسش‌نامه‌ی راهبردهای یادگیری خودتنظیمی (MSLQ) در دو بخش راهبردهای یادگیری خودتنظیم (راهبردهای شناختی و راهبردهای فراشناختی) و باورهای انگیزشی (خودکارآمدی، ارزش‌گذاری درونی و اضطراب امتحان) و مقیاس عملکرد تحصیلی بر اساس میانگین نمرات نیم‌سال دوم تحصیلی بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS نسخه‌ی ۲۳ و AMOS نسخه‌ی ۲۴ ضرایب همبستگی و رگرسیون محاسبه شد. یافته‌ها نشان داد که اثر مستقیم هویت‌های تحصیلی موفق و دنباله‌رو بر راهبردهای شناختی و فراشناختی، خودکارآمدی و ارزش‌گذاری درونی مثبت و معنی‌دار و بر اضطراب امتحان منفی و معنی‌دار است و اثر مستقیم هویت‌های تحصیلی دیررس و سردرگم بر راهبردهای شناختی و فراشناختی، خودکارآمدی و ارزش‌گذاری درونی منفی و معنی‌دار و بر اضطراب امتحان مثبت و معنی‌دار است. اثر مستقیم راهبردهای شناختی و فراشناختی، خودکارآمدی و ارزش‌گذاری درونی بر عملکرد تحصیلی مثبت و معنی‌دار و اثر مستقیم اضطراب امتحان بر عملکرد تحصیلی منفی و معنی‌دار می‌باشد. هم‌چنین اثر غیر مستقیم هویت‌های تحصیلی موفق و دنباله‌رو بر عملکرد تحصیلی مثبت و معنی‌دار و اثر غیر مستقیم هویت‌های تحصیلی دیررس و سردرگم بر عملکرد تحصیلی منفی و معنی‌دار است. نتایج این پژوهش می‌تواند به مثابه‌ی چراغ راهنما فرا روی خانواده‌ها، جامعه، مدیران و معلمان مدارس و نظام آموزشی و تحصیلی کشور قرار گیرد. از این رهگذر، شاهد ایجاد انگیزه و رغبت هر چه بیش‌تر در بین دانش‌آموزان بوده و زمینه‌ی انتخاب راهکارهای مؤثر جهت کسب عملکرد بهتر و پیشرفت تحصیلی آن‌ها میسر می‌گردد. **واژه‌های**

کلیدی: هویت تحصیلی، راهبردهای یادگیری خودتنظیم، باورهای انگیزشی، عملکرد تحصیلی، دانش‌آموزان